Aº. 1808. No. 158

HAAGSCHE COURANT.

Zaturdag den 1 October.

DUITSCHLAND en aangrenzende RYKEN.

WEENEN, *den* 14 *September*. De Aartshertogen zyn van *Presburg* hier terug gekomen. Beide H. K. Majesteiten worden in *Laxenburg* verwagt.

Naar men verneemt zal de generaal, Prins *Joh. van Lichtenstein*, tot generaal der kavalery, en de veldtuigmeester Graaf *Wenzel Colloredo* tot veldmaarschalk bevorderd worden.

In *Triest* hebben eenige huizen van negotie met het betalen van aanmerklyke sommen opgehouden.

Men heeft hier de treurige tyding ontvangen, dat de Prins van *Castel-Franco*, laatste Gezant van *Spanje* aan ons hof, en die zedert eenigen tyd in zyn vaderland was terug gekomen, op eene barbaarsche wyze door de Opstandelingen was vermoord geworden.

ASCHAFFENBURG, *den* 24 *September*. Verscheiden lieden van het gevolg van Z. M. den Keizer der Franschen, zyn dezer dagen door *Frankfort* gereisd, zig naar *Erfurth* begevende. Eergister kwam Z. E. de *Minister Champagny* aldaar aan, en vertrok zonder zig optehouden, en dienzelfden nagt kwam de Groothertog van *Wurtzburg* te *Frankfort*. Z. K. H. begeeft zig naar *Erfurth*.

H. K. H. de Prinses *Stephanie* is den 21, en de Prins haar gemaal eergister mede te *Frankfort* aangekomen, en hebben dien dag, met Z. D. den Prins van *Benevente*, het middagmaal by den Prins Primaat gehouden; welke dien zelfden avond zig naar *Mentz* begaf.

Eergister kwam ook te *Frankfort* de divisie generaal *Lahoussaye*, en Z. E. de Minister Secretaris van staat *Maret*.

ZWITZERLAND.

BERN, *den* 16 *September*. Door eenen rondgaanden brief van den 26 Augustus, geeft Z. E. de *Landamman* van *Zwitzerland* aan de Kantons kennis van de besluiten des Landdags, betreffende het recruteren voor de Zwitzersche regimenten in dienst van *Frankryk*. Hy stelt vervolgens de gewigtige redenen voor, die, vooral in de tegenwoordige omstandigheden, de regeringen van *Zwitzerland* moeten aansporen, hunne pogingen te vernieuwen, om de recruteering der gemelde regimenten te bevorderen, en eindelyk deze voltallig te maken. Gedurende de vier maanden April, Mey, Juny en July, was het getal der rekruten niet boven de 400, van welke de Grauwbunders een vierde hebben geleverd. De Landamman verzoekt de Kantons hem in het begin van October van den tegenwoordigen staat der rekrutering, en der genomen maatregels door hun te onderrigten, ten einde aan dezelve eene nieuwe werkzaamheid te geven.

Het Euangelische gedeelte van den grooten Raad van *Chur*, heeft aan de Protestansche Gemeente van het Kanton, de afschaffing voorgedragen, van het verbod der Huwlyken tusschen volle neeven, en vervolgens dat van alle ontslag voor verboden huwelyken door de wet. De gemeenten moeten zig voor den 15 October aanstaande, omtrent het aannemen van dit ontwerp van wet verklaren.

Ten einde de gedurige twisten, die plaats hebben, te stuiten, vooral ten platte lande by gelegenheid van een gebruik, waarin de Jongelingen zyn, om alle Zaturdagen des avonds des nagt by hunne minnaressen te gaan doorbrengen, onze regering is genoodzaakt geweest op nieuw een voorbeeld daar te stellen. Drie jonge lieden van *Sisien*, in het Prefectschap van *Cerlier*, van welken geen boven de 23 jaaren was, eenen anderen van 22 jaaren ontmoet hebbende, die voorby het venster van zyne minnares kwam, vloegen hem zo onbarmhartig, dat hy den volgenden dag stierf. Een der moordenaars voor den schuldigsten erkend, werd te *Cerlier* onthoofd. De beide anderen werden veroordeeld, om by zyne strafoefening op het schavot tegenwoordig te zyn, vervolgens voor altoos gebannen te worden van het grondgebied des Bondgenootschaps.

GROOT-BRITTANIEN.

LONDEN, *den* 30 *Augustus*, (over *Frankryk*). Den 31 July is het Hanoversch legioen, versterkt door de divisie *Anstruther*, van *Plymouth* naar de kusten van *Spanje* vertrokken.

De Admiraal *Apodaca*, een der hoofden der Opstandelingen is hier aangekomen.

De Marquis van *Wellesley* is in de laatste dagen van *July* in *Portugal* ontscheept, met zyne expeditie, bestaande uit 14 duizend man. By zyne aankomst heeft hy een mondgesprek gehad met den Bisschop van *Porto*, in welke plaats men 1000 soldaaten van de marine had ontscheept.

De Paketboots gaan geregeld tusschen *Corunha* en *Engeland*.

De Junta van Opstand van *Asturie* heeft eene lyfwagt van 500 man.

De voornaamste hoofden der Spaansche Opstandelingen zyn, de generaals *Castanhos*, *Palafox*, *de la Cuesta*, *Cervellon*, *Llamas*, *Caro* en de kolonel *Echerion*; maar by ongeluk, zyn zy het weinig eens.

FRANKRYK.

BAYONNE, *den* 20 *September*. De hertog van *Frias* is eergister hier aangekomen. Z. E. gaat naar *Parys* als ambassadeur van Zyne Kath. Maj. by Zyne Keizerlyke Majesteit.

Het Fransche leger in *Spanje* behoud steeds zyne schoone en gedugte standplaatzen. De Spaansche opstandelingen vertonen zig nergens.

De maarschalk *Möncey* en de generaal adjudant van zynen staf, de heer *Harispe*, zyn zedert 7 of 8 dagen te *Pampelune*. Men zegt, dat de zending van Z. E. is om den nieuwen gouverneur der provincie, den heer *Negrette*, aanstellen, en de geheele stad met artillery te doen voorzien. Tot hier toe waren er slegts kanonnen in de citadel.

De post van *Spanje*, heden morgen aangekomen, heeft niets byzonders mede gebragt. De heerschloosheid verwoest by aanhoudenheid dit ongelukkig land.

Ons leger maakt groote toebereidzels om voorwaard te rukken, en niemand twyfelt, of hetzelve zal zig aanstonds na de aankomst der eerste versterkingen op marsch begeven, en welra te *Madrid* aankomen.

Wy hebben slegts indirecte tydingen uit *Portugal*. Alleenlyk de inwoners van *Porto* en der omstreeken zyn in opstand. *Lisbon* en het overige van het ryk zyn in rust; de generaal *Kellermann* de zoon voert het bevel over de kavalery van den generaal *Junot*.

PARYS, *den* 26 *September*. Z. M. de Keizer is eergister des avonds te zes uur te *Metz* aangekomen, en werd door de inwoners met veele toejuichingen ontvangen, Hoogstdezelve heeft 's morgens te vier uur de reis voortgezet.

De Prins *Wilhelm van Pruissen* is met zyn gevolg van hier vertrokken, om naar *Koningsbergen* terug te keren. Z. K. H. trok den 22 door *Nancy*.

De Heer *de la Grange*, Fransche Gezantschaps-Secretaris in *Oostenryk*, is den zelfden dag door *Nancy* gereisd, komende van *Weenen*, om zig herwaard te begeven.

Zie hier eige byzonderheden omtrent de bezigtiging, welke Z. E. de Gezant van *Persie* den 23 dezer in de Keizerlyke Bibliotheek gedaan heeft:

Z. E. scheen zeer getroffen te zyn over de wonderbaare orde, die in deze verbazende verzameling van Boekdeelen heerscht. Hy heeft het getal van dezelven op 400,000 geschat, waar op men ze ook genoegzaam rekent.

De Gezant heeft zig omtrent een half uur in de zaalen der handschriften opgehouden; hy vond dezelven van eene uitnemende schoonheid, en heeft er verscheiden van herkend, beroemd in het Oosten, door de bekwaamheid der afschryvers.

Z. E. heeft aantekening doen maken van het geen hy het merkwaardigste heeft gezien; ook heeft hy verscheiden Persische spreuken, die hem getroffen hadden, willen doen afschryven.

Een Exemplaar van den *Al Koran* heeft inzonderheid zyne aandagt getrokken. Er is niemand in *Persie*, zeide de Gezant, of hy zou zyne kinderen verkopen om zulk eenen schat te bezitten.

Z. E. heeft beloofd de Bibliotheek te verryken met eenige kostbaare handschriften, die hy uit *Persie* heeft medegebragt.

Des avonds van denzelfden dag begaf de gezant zig met zyn gansche gevolg naar de Keizerlyke muziek akademie. Zyn voornemen was, voor de eerste maal den schoonsten schouwburg van *Europa* bezoekende, eene vertoning te kiezen overeenkomstig met de gebeurtenissen, die de regering van *Napoleon* vereeuwigen. Men vertoonde *le Triomphe de Trajan* (de zegepraal van Trajanus.) Het is moeyelyk, zig een nauwkeurig denkbeeld te vormen van den indruk, welk dit heerlyk schouwspel op den gezant gemaakt heeft; Z. E. bleef onbeweeglyk van verwondering en verbaasdheid staan, lange na dat het gordyn was nedergelaten.

Van *Montpellier* meld men, dat den 11 en 12 dezer de geheele stad *Cette* in groote beweging is geweest. Elf vyandelyke vaartuigen, den oever genaderd zynde, om een konvooi in de haven liggende, en de magazyzen te verbranden, zetten 200 man aan land, die met snelheid het gedeelte van de vaart doortrokken, die het strand van het kanaal afscheid. De eerewagt te voet en te paard van *Cette*, al de inwoners dier stad, de nationale garde, de eerewagt te voet van *Montpellier*, de gendarmery, vereenigd met den braave kustbewaarder *Besselin*, wiens hut de vyand verbrand had, hebben de Engelschen genoodzaakt om weg te trekken, en de beide fregatten, die de vaartuigen gezonden hadden, hebben het sein van aftogt gegeven. *Besselin* is dezelfde, die voor eenigen tyd alleen een schip verdedigde, het welk door den vyand vervolgd werd, en door den kapitein en de matroozen verlaten was.

Volgens de laatste tydingen uit *Bayonne* maakt het Fransche leger zig gereed om voorwaard te rukken, en zig dit jaargetyde nutte te maken, het welk in *Spanje* het allergunstigste is om den oorlog te voeren. Men zegt, dat een korps van 16000 man der Opstandelingen uit het Koningryk *Valencia*, te *Madrid* binnen gerukt zou zyn; de Paleisen en de Huizen der voorstanders van de Franschen waren door hen geplunderd, gedeeltlyk verwoest, en verscheiden persoonen om het leven gebragt, en alomme werden door hun veele wreedheden gepleegd.

De tegenwoordige aanvoerders der Spaansche opstandelingen zyn, zo men zegt, zekere *Palafox*, die onder den Generaal *Moreau* by den veldtogt in *Duitschland*, als volontair gediend heeft, *Castanhes*, *Cheriva*, *Cervellon*, *de la Guesta* en de Zwitzersche Generaal *Reding*.

Wegens den Zondag zyn de fondsen niet genoteerd.

PARYS, *den* 27 *September*. De Turksche Gezant heeft eergister den Persische Gezant naar *Marly* gebragt; bevorens het werktuig te bezigtigen, hadden Hunne Exc. de vuurpompen van *Chaillot* in oogenschyn genomen.

Gister nagt kwam een Officier van het hof van *Persie*, genaamt *Kerbely-Bey*, verzeld van vier Persische bedienden, aan het hôtel der legatie.

Men vervaardigt thans voetstukken voor de bovengedeelten der konsollen in malachiet, de vazen en de stylen der Pylaaren door den Keizer van *Rusland* aan Z. M. den Keizer en Koning ten geschenk gegeven, naar de tekeningen der eerste meesters. Deze kostbaare stukken zullen in de vertrekken van Hunne Maj. op het Paleis der Tuilerien geplaatst worden.

De vermaarde Tonellist *Vestris* is in het 75ste jaar zyns ouderdoms overleden.

Men heeft tydingen uit *Bayonne* van den 21 dezer, die de berigten van daags te voren bevestigen. Men had uit *Miranda* gemeld, dat 1500 Franschen te *Madrid* gearresteerd waren, en dat het sequester op hunne goederen gesteld was, doch deze tyding had zig niet bevestigd.

Onze dagbladen melden uit *Duitschland*, dat de Koningen van *Beyeren* en *Wurtemberg*, van *Saxen*, van *Westphalen*, en verscheiden andere Vorsten des Rhyns-Verbonds, de byeenkomst zullen bywonen, die tusschen de twee Keizers in *Saxen* plaats zal hebben. Volgens die zelfde berigten, zal een gedeelte van het legerkorps des maarschalks *Davoust*, en van de Keizerlyke gardes van *Frankryk*, een kamp by *Erfurth* formeeren, en een korps Russische troupen, als mede een gedeelte van de Rus-Keizerlyke gardes, zullen een dergelyk kamp byeen brengen; zy zullen by die stad gedurende het verblyf der beide Monarchen kampeeren.

Ook word insgelyks uit *Duitschland* gemeld, dat het zaake is van eene reis des Keizers van *Oostenryk* naar *Saxen*, alwaar die Monarch, de byeenkomst, zegt men, zal bywonen van de beide Keizers van *Rusland* en *Frankryk*.

(*Het vervolg op den kant van deze Blads.*)

De *Moniteur* van heden bevat geen nieuws.

De renten staan op 80 fr. 60 C. De Actien van de Bank 1223 fr. 75 C.

HOLLAND.

MEDEMBLIK, *den* 23 *September*. Het Koninglyk dok der Marine, hier ter stede geëtablisseerd, pronkt thans met een schip van het grootste kaliber van Hollands scheepsmagt.

Medemblik kan zig niet alleen beroemen op het mogelyke, maar zelfs op de gemaklyke wyze, waarop het inbrengen van dit schip is ten uitvoer gebragt; na dat toch dit groote ligchaam reeds voor den mond der haven zig van de kameelen ontlast had, en dus tot deszelfs oorspronglyke diepe ligging van 17½ voeten was terug gekeerd, is hetzelve egter in één dag, met ordinair hoog water, binnen de hoofden, en in het geheel, in den korten tyd van drie dagen, van voor den mond der haven, tot op de kiel-plaats, voor 's lands werf gebragt.

Wy erkennen gaarn, dat de onvermoeide werkzaamheid van den equipagie-meester van dit etablissement, den heer *Kivery*, en van den constructeur *Schuyt*, veel heeft gedaan tot het wel en voorspoedig doen gelukken van dit groote werk; genoeg, de voordeelige ligging van onze stad, tot berging van 's lands Zeemagt, is op nieuw, door het zo gemaklyk als spoedig inbrengen van het Koninglyk linieschip van 90 stukken, *de Amsterdamsche Handel*, volkomen en zonneklaar aan den dag gelegd en buiten alle bedenkingen gesteld.

GRONINGEN, *den* 26 *September*. De Landdrost van dit departement heeft onder anderen gedaan de volgende kennisgeving:

De Landdrost in het departement *Groningen* brengt, by dezen, ter kennis van de ingezetenen van dit departement, dat Zyne Majesteit de Koning het voornemen, om dit departement te bezoeken, zal ten uitvoer brengen, zodra de omstandigheden zulks zullen toelaten, en dat het levendig verlangen der ingezetenen, naar die tydstip, Zyne Majesteit met genoegen de verpligting doet op zig nemen, om zig in hunner midden te laten vinden.

Voorts betuigt de Landdrost, op uitdruklyke begeerte van den Koning, aan de ingezetenen van dit departement Zyner Majesteits dank voor dat verlangen, en voor de gemaakte toebereidselen, met verzekering, dat Zyne Majesteit Hoogstdezelfs aanstaande komst eenigen tyd vooraf zal doen bekend maken, edoch niet eerder, dan voor dat Zyne Majesteit zal verzekerd zyn, dat niets dat voornemen zal kunnen verydelen; terwyl, eindelyk, de Landdrost, by dezen, in het byzonder aan de gewapende burgermagt, te *Groningen*, Zyner Majesteits genoegen, over hun gehouden gedrag, te kennen geeft.

En zal deze in dit departement worden gepubliceerd en geaffigeerd, alwaar zulks te doen gebruikelyk is.

Groningen, den 15 September 1808.

De Landdrost voornoemd,
H. L. WICHERS.

AMSTERDAM, *den* 29 *September*. Men ziet alhier het volgend

BERIGT,

Van eene Negotiatie, groot VIERMAAL HONDERD DUIZEND GULDENS Hollandsch Courant geld, voor Rekening van Zyne Doorlugtige Hoogheid den Hertog van *MECKLENBURG STRELITZ*, ten Kantoore van de Heeren W. KÖNIG en COMP.

Deze Negotiatie geschied uiterlyk voor den tyd van tien Jaaren, gerekend van primo Augustus 1808 tot primo Augustus 1818.

De Jaarlyksche Interessen zyn 6 pCt., te betalen op primo Augustus.

De Aflossingen zullen geschieden in Agt agter een volgende Termynen, elk van *f* 50,000—, te beginnen met primo Augustus 1811, en eindigende met primo Augustus 1818, als wanneer het geheele Kapitaal zal zyn gerembourseerd, zullende deze Aflossingen geschieden by jaarlyksche Lotinge, ten overstaan van Notaris en Getuigen in der tyd.

Tot zekerheid dezer Negotiatie heeft Zyne Doorluchtige Hoogheid verbonden alle de Inkomsten van Hoogstdeszelfs Landen en Bezittingen in het algemeen, en in het byzonder zo veele van deszelfs Schuldvrye Domein-Goederen, als Jaarlyks Rendeerende aan zuivere Pagtgelden meer dan *f* 32000— Hollandsch Courant geld.

De Provisioneele Recepissen voor de Fournissementen dezer Negotiatie, door de Heeren W. KÖNIG & COMP. uittegeven, zullen zo spoedig doenlyk tegens Obligatiën

(*Het Vervolg op de tweede Blads.*)

door een Notaris gecontrafigneerd en voorzien met de nodige Intresse Coupons, worden ingetrokken en verwisseld.

Al mede is alhier het volgende bekend gemaakt:

In eene Vergadering van den President en Directeuren der Bank van de Vereenigde Staaten, op den 13 Mey dezes Jaars, werd het navolgend Berigt en Besluit goedgekeurd:

„ Het Committé, gelast om te overleggen, welke maatregelen er met betrekking tot de Houders der Fondsen „ van de gefundeerde Schuld der Vereenigde Staaten, die „ in *Europa* wonen en de Bank gevolmagtigd hebben, om „ de hun toekomende Dividenden te remitteren, door de „ Directeuren der Bank zouden behoren genomen te worden, stelt voor het nemen der navolgende Resolutie:

„ Dat de Kassier der Bank (*G. Simpson*) zal gelast worden, „ om aan de Houders van Fondsen der gefundeerde „ schuld van de Vereenigde Staaten, welke in *Europa* wonen, en de Bank gevolmagtigd hebben om voor hunne „ rekening en risico de Dividenden daar van te remitteren, „ door eene algemeene Bekendmaking te berigten, dat het, „ gedurende het tegenwoordige Embargo, en by den algemeenen verwarden toestand des Koophandels, niet mogelyk is, om Wissels te kopen dan tot een ongewoon hoogen prys, waar door zodanige Houders van Fondsen een „ groot verlies zouden lyden. Dat, in deze zo hoogst beklagelyke omstandigheden de Directeuren der Bank wenschen, dat gezegde Houders van Fondsen den Kassier, „ zo dra mogelyk, stellige last geven, of om eenen aankoop „ van Wissels, wanneer dezelven te bekomen zyn, tot „ den lopenden prys voorttezetten, en dezelven, als gewoonlyk, aan hunne Agenten te remitteren, of om het „ beloop hunner Dividenden voor hunne rekening in het „ Boek der Vereenigde Staaten te doen inschryven, ten „ ware zy anders liever mogten willen, dat dezelven geligt „ en voor hunne rekening by de Bank der Vereenigde Staaten gedeponeerd zullen worden."

Philadelphia, (*geteekend*) D. LENNOX,
den 12 July 1808. *President.*

Hier by moet men in aanmerking nemen, dat deze Resolutie op de Amerikaansche 6 per Cts. en 3 per Cts. betrekking heeft, en dat dezelve zig niet op de Bank-Actiën op *Louisina*-Fondsen uitstrekt.

Den 28 dezer is in Tessel niets gepasseerd.

Den 27 dito is in 't Vlie niets binnen gekomen; maar zyn naar Zee gezeild J. Freeriks en B. Jansf naar Fahszand.

Den 26 dito zyn in Westerschelling binnen gekomen J. Verwall uit Zee, en de Fransche Kaper *La Revenge*, Kapt. J. Vliem.

Van de Helder word van den 28 dezer gemeld, dat dien middag van de Zuidwal in vlot water is gekomen, het Americaansch Schip *Augustus*, Kapt. E. Hubbel, van Canton den 25 dito aldaar aan de grond geraakt.

Van Coppenhagen word van den 17 dezer gemeld, dat door een Kaper van Dronthem twee ryk geladen Pryzen te Bergen waren opgebragt.

Te Varel is gearriveerd A. Hendrieus van Hamburg.

De Cours van de Wissel is heden op Madrid, — Bilbao, — Cadix, — Sivilien, —, alle vier — vales; Lisbon, —, Porto—; Livorno 96⅞; Genua 89; Parys, op zigt 55⅞; Parys, op 2 uso 55$\frac{5}{16}$; Bordeaux, op ¼ uso 55; Londen, op 2 uso —; Londen, op zigt —; Hamburg, kort 33¼; Hamburg, 2 uso 33$\frac{3}{16}$; Weenen, 6 w. 14½.

De Agio van de Bank 2⅞ pCt.

'sHAGE, *den* 30 *September*. Heden is in de trekking der 9de lyst van de 104de Koninglyke Loterye op No. 42630, de prys van 2500 guldens gevallen.

Het PANORAMA van TILSIT door den Heer *Prevost*, is van een groot belang geworden zedert dat de Keizer *Napoleon* den 21 dezer maand, dit fraaije Konststuk is gaan bezigtigen, (ziet onze Courant van Woensdag den 28 September.) Het zal onzen lezeren ongetwyfeld aangenaam zyn, dat wy er hier eene beschryving van geven, die tevens een denkbeeld van deze nieuwe ontdekking in de schoone konsten oplevert.

De uitvinding der *Panorama* is eene der hedendaagsche, terwyl de landschaps-schilderkunst tot op de kindsheid der konst terug telt: op deze wyze werd de drukkonst verre voorgegaan door de graveerkonst in hout of in koper; zo traag is zomwylen de menschlyke geest in zyne ontdekkingen zo verre te brengen als dezelven kunnen gaan! Al onze lezers hebben van de *Panorama* horen spreken; maar allen zyn niet in de gelegenheid geweest van ze te kennen.

Men vind ongetwyfeld een groot getal beminnaars of konstenaars, die zelfs zonder gelegenheid gehad te hebben er te zien, zig er een denkbeeld van kunnen vormen: wy denken egter, dat het nuttig zy, hier deze beschryving te geven voor de geenen, die nog niet hebben kunnen bevatten het geen deze soort van schilderwerk byzonderlyk kenschetst.

De Grieksche oorsprong van het woord *Panorama* wyst duidelyk aan, waarin de *Panorama* van een landschap, eigenlyk gezegd, verschillen; zy doen *alles zien*. Men klimme op het plat van een huis, op eenen Kerktoren, op eenen heuvel enz. Men wende het oog agtervolgens rondom zig, bevattende van de naastbyliggende voorwerpen tot aan de grenspaalen des gezigtskrings, dan heeft men het toneel, het welk een *Panorama* moet navolgen: op de muuren van eene rotonde van boven verlicht, brengt een rondgaande afbeelding al de voorwerpen weder voord, welken de natuur den konstenaar daargeboden heeft. Maar, ten einde de beguicheling volkomen zy, moet niet alleen de schilder volmaakt en werkdadig al de wetten der standverbeeld- of verre gezigtkunde naar de lyn kennen, maar ook de zeldzaame gaave bezitten van de verwen te verminderen en te verzwakken naar maate der afstanden, bekend onder den naam van lugtverschiet. Hier heeft de konstenaar het middel niet om zekere deelen aan het oog te onttrekken, ten einde zig by voorkeur te houden, aan die, welken een aangenaam gezigt opleveren. Hy kan zyn gezigtpunt wel nemen; dat is te zeggen, zynen beschouwer plaatzen en zig zelven op de

(*Het Vervolg op den kant van deze Bladz.*)

hoogte van het eene of andere gebouw; maar hy heeft alleen deze keus in zyne magt: eenmaal bepaald in dit opzigt, moet hy de zorgvuldigste naauwkeurigheid gebruiken, hy moet de minste byzonderheden niet verzuimen, die de natuur hem aanbied, en nogthans moet hy van al deze vermenigvuldigde byzonderheden een aangenaam geheel aan het oog vormen. Welke oefeningen, welke volstandigheid vereischt dergelyke arbeid niet! Maar ook de schilder, wien het gelukt, al deze hinderpaalen te boven te komen, is minder de navolger dan de mededinger der natuur. Hy brengt eenen trap van begoocheling voord, welken geen andere konstenaar zig durft vleyen te bereiken, en die, voor de geenen zelfs, welken gemeen zyn met de hulpmiddelen der konst, om zo te spreken, iets toverkunstigs heeft.

Het geen hier gezegd is, passe men toe op het nieuwe werk van den heer *Prevost*, en dan zal men tot een zeker punt er de verdienste van kunnen begrypen. Reeds op eene voordeelige wyze bekend door verscheiden voordbrengzels van denzelfden aart, schynt deze konstenaar zig zelven overtroffen te hebben, om de uitvoering van zyn nieuw *Panorama* te doen beantwoorden aan de grootheid van het onderwerp. Dit konststuk heeft indedaad op die, welken het voorgegaan zyn, het onwaardeerlyk voordeel van met *een gezigt*, eigenlyk gezegd, een der grootste gebeurdnissen te vereenigen, die zedert veele eeuwen plaats gehad hebben.

TILSIT (1) deze stad, welker naam nooit de vergetelheid moet ondergaan, is, gelukkiglyk om ze te schilderen, in eenen zeer aangenaamen stand gelegen, aan de zoomen van den staatlyken Niemenstroom. De beschouwer, dien men vooronderstelt, op de voornaamste Kerk, genaamd de Duitsche Kerk, geplaatst te zyn, ziet vooreerst, schier aan zyne voeten, de rivier, de half vernielde schipbrug, de beide paviljoenen, die zig op het beroemd vlot verheffen, en eenige met schanskleeden voorziene schepen. Op den anderen oever is het Russisch leger, van het welk de groepen in het veld op eene schilderagtige wyze verspreid zyn. Byna aan den gezigteinder ontdekt men, by een bosch, de plaats, waar het hoofdkwartier des Keizers van *Rusland* was geweest.

Men zou kunnen geloven, dat de konstenaar op de rivier zelve de byeenkomst der twee Keizers heeft geplaatst. Hy schynt een veel gelukkiger denkbeeld gehad te hebben. Zonder zig in het minste van de geschiedkundige waarheid te verwyderen, heeft hy begrepen, dat zyn schilderstuk reeds genoeg verlevendigd was om een ander punt van zyne zamenstelling te verryken door de afbeelding der hoofdgebeurdnis. De byeenkomst was dus in de groote straat van *Tilsitt*, op den oogenblik dat de Keizer *Alexander* met zyne garde eene helft dezer stad komt bewonen. De beide monarchen, omstuwd van Prinsen en legerhoofden, zyn te paerd, en groeten elkander. De Fransch Keizerlyke garde bezet de beide zyden der straat, in dewelken de huizen staan, die kortstondiglyk de paleizen der twee Keizers werden. In de zelfde straat is het huis, in het welk de gevolmagtigden onderhandelden om tot een traktaat te komen, het welk den vrede aan zo veele landen konde geven.

Op den linken oever van de *Niemen*, en niet verre van het gedeelte der stad, alwaar het paleis des Konings van *Pruissen* staat, is een huis van een fraai aanzien, waar de Keizer *Napoleon* voor zyne intrede in *Tilsitt* zyn verblyf hield. Verscheiden korps van het Fransche leger bevonden zig in de vlakte, welke zig, van dit huis, tot aan den gezigteinder uitbreid.

Alles is merkwaardig, alles boezemt een levendig belang in, in de vertoning van deze wyde uitgestrektheid lands. De *lugt*, gedeelte van het landschap zo moeilyk om wél uittevoeren, is niet minder voortreflyk verbeeld. Byna overal scheiden zig ligte wolken op eenen azuren grond; en naar de plaats, alwaar de *Niemen* aan den gezigteinder verdwynt, verspreiden eenige andere wolken van eene sterker verwe haare schaduw op een gedeelte van den vloed, en op eenen molen, gebouwd op een schiereiland; het welk eene zo eenvoudige als gelukkige verscheidenheid maakt.

(1) Men heeft te regt opgemerkt, dat de plaats, alwaar de laatste slag tusschen de Franschen en Russen geleverd werd, in het hoogduitsch dezen naam van goede voorspelling: *Vredes-Veld* (*Friedland*) voerde. De latynsche naam *Tilsitt* maakt eene zonderlinge zinspeling, die, voor zo veel wy weten, nog niet was opgemerkt. Deze naam is *Chronopolis*, waarvan de grieksche woordgronding, zonder den zin in het minste te wringen, *Stad des tyds*, *onsterflyke Stad* geeft.

. Op heden beviel zeer voorspoedig van een DOCHTER, de Huisvrouw van

Amsterdam, Hk. DE VRIES.
den 28 September 1808.

. Heden Overleed aan een Slym-Beroerte, den Wel-Edele Gestrenge Heer, DIRK VAN DER TOGHT, in den ouderdom van 59 jaaren, in leven Generaal-Schryver by de Koninglyke Holiandsche Flottilie; waar van by deze aan des Overledens Vrienden en Bekenden kennis gegeven word, door zyne gestelde Executeurs van zyn Edele Testament.

'*s Hage*, J. P. HASSEL,
en
den 26 September 1808. A. STRARK.

. Op den 26sten September l. l., is op haar Buitengoed *den Druuk*, zeer subiet Overleeden, onze veel geliefde Moeder, Vrouwe ELIZABETH VAN WOENSEL, Weduwe Mr. G. DE MAN, in den ouderdom van byna vyftig jaaren; waar van by deeze aan onze Vrienden en Bekenden kennis geven.

T. M. DE MAN,
E. DE MAN.

Amsterdam, *den* 29 *September* 1808.

Bat. Refcr. losbr. na den Vrede	4	pCt.	54¼ à 54½.
Vryw. Negotiatie 1797.	5	pCt.	64½ à 65.
Nation. Schuldbr. ——	3	pCt.	40 à 40½.
dito dito ——	2½	pCt.	34¾ à 35¼.
dito Losrenten.	3½	pCt.	45½ à 45¾.
dito dito 1800.	3	pCt.	40 à 40½.
20 Jaarige Renten.	3	pCt.	40¼ à 40½.
Vrywill. Negot. 1807.	6	pCt.	102½ à 102¾.
—— —— 1808.	7	pCt.	91 à 92.
Rec. Kop. Dom. O. Friesl.	5	pCt.	90 à 90½.
Obl. Rusland.	5	pCt.	87¼ à 87¾.
—— Weenerb. by *Goll* & *Co.*	5	pCt.	45½ à 45¾.
—— dito by *idem*	4	pCt.	40¾ à 41½.
Oostenr. Weener-Bank Certificaten. by *idem*	5	pCt.	36¾ à 37¼.
Deensche Tollen	4	pCt.	87 à 92.
—— Asiat. Comp.	5	pCt.	89 à 90½.
Oblig. Zweeden	5	pCt.	85 à 85½.
—— Spanje by *Hope* & *Co.*	5½	pCt.	77 à 78.
Negot. Spanje by *idem* 1807, met 5 pCt. premie.	5½	pCt.	71¾ à 72¼.
America.	5	pCt.	100 à 100½.
Tiers Consol.	5	pCt.	79½ à 80.
Certific. dito by *Ketwich* c. f.	——		79½ a 80.
Aandeelen, op Bank Actien by *Buis* en *Kerkhoven* c. f.			*f* 595 à *f* 605.

MARKTPRYZEN te SCHIEDAM den 29 September.
MOUTWYN, de 30 Virtels, zonder Fust, 8¼ £
GENEVER, de 30 Virtels, zonder Fust, 9¾ £
GENEVER, Amsterdamsche Proef 10¾ £

MODEN *te* PARYS, *in de maand September* 1808.

Groote nagels, die zig vertonen, zyn eene soort van schoonheid, en de vrouwen die zig aan alle soorten van schoonheid houden, dragen zorg hunne nagels zo zelden, als mogelyk, te snyden. Egter moeten die geenen, die op de *tambour-de-basque* willen speelen, thans het speeltuig in de mode, afzien van de reputatie van fraaye nagels te hebben.

Al de goede danseressen, de meeste vrouwen naar de mode, hebben begeert op de *tambour-de-basque* te leren speelen; niets bevalliger dan kleine Russische of Spaansche aria's, door *Steibelt* gecomponeerd, en door twee Dames uitgevoerd, de eene op de forte-piano, en de andere op de *tambour-de-basque*; men denkt de gezellinnen van *Venus* te zien, de belletjes der dwaasheid hutzelende.

Onze Dames, die om haar tot een toilet te doen overgaan, vertoningen begeeren, waar van de plaatzen dubbelt in prys zyn; de wederverschyning van eene *Virtuose*, of de vernieuwing van een zaal, hebben zig Vrydag den 16 doen zien, gekapt met vlegten, gecorschet *à la Médicis*, gekleed met gaase, levantine of krip; met neteldoek gaase, voornaamlyk by de opening van de Opera. Twee zaaken zyn by het nieuw fatzoen der kleden opgemerkt, voor eerst, de lyven veel lager, het geen door de korchetten *à la Médicis* komt, vervolgens de terugkomst der Mode in het verminderen der tabliers, die van de ceinture aflopen, alwaar dezelven zeer naauw zyn, en breeder uitlopen tot op de rand onder aan het kleed. Gemeenlyk zyn deze tabliers in het ligte. In plaats van een tablier, is het zomwyle een enkele doorschynende streep, die lynregt op de rand van het kleed vallende, de letter T omgekeerd verbeeld, of ⊥.

In 'sHAGE, by PIETER FREDERIK GOSSE, Stads-Drukker, op de Princegragt.